

De verborgen waarheid

08 mei 1987

U weet het, wij willen dat u zelf nadenkt. Als u er geen bezwaar tegen hebt zou ik vandaag een beetje willen praten over: De verborgen waarheid

Waarheid is eigenlijk een zeer relatief begrip. Werkelijkheid is iets wat je maar zelden beleeft. Normalerweise ben je altijd bezig in een soort droomwereld. Maar juist omdat je altijd weer de behoefte hebt om uit die droom wakker te schieten, zijn er mensen geweest die gezocht hebben naar waarheden,

Sommige van die waarheden hebben zich uiteindelijk gekristalliseerd in onder meer kosmische wetten. De wet van gelijkblijvende velden; dat klinkt misschien erg technisch, maar het betekent alleen dat er niets aan de ene kant kan veranderen, zonder dat er aan de andere kant iets verandert.

Of om het nog eenvoudiger te zeggen: in de kosmos is een blijvend evenwicht, omdat, wat er ook gebeurt, er altijd onmiddellijk een tegendeel elders ontstaat, zodat het bestaande evenwicht niet verstoord wordt.

Anderen hebben weer gesproken over de wetten van harmonie en ze bedoelen daar eigenlijk precies hetzelfde mee. Ze hebben geprobeerd duidelijk te maken, dat alles voortdurend een eenheid moet vormen; dat die eenheid onvermijdelijk altijd gelijkblijvend is in zijn totale waarde.

Om het anders te zeggen: er kunnen heel veel verschillende akkoorden zijn, maar het geheel van de akkoorden is altijd gebonden aan een en dezelfde regel, een en dezelfde wet. Het zijn regels die erg mooi zijn, die erg kosmisch klinken; maar de verborgen waarheid ligt eigenlijk ook in jezelf, dat weet u. U heeft er genoeg over gehoord de laatste tijd.

Het wonder is dat wij deel zijn van een werkelijkheid die we niet beseffen. Daarom denken we, dat de werkelijkheid verborgen is, maar er is geen aperture waarde dan juist de waarheid, de werkelijkheid. Want de waarheid is bijvoorbeeld dat u bestaat! Hoe u bestaat, waarom u bestaat, dat doet niet ter zake. U bestaat, u bent, u leeft, u voelt, u denkt. Wat u beleeft, wat u denkt en wat u voelt is een deel van uw wezen en van niets anders. Maar datgene, waardoor die reacties veroorzaakt worden, is de waarheid. Daarom kun je zeggen: de verborgen waarheid is in feite de alomvattende werkelijkheid, die ik deel na deel beleef.

Er is dan ook een mens geweest, een betrekkelijk groot denker zou ik toch zeggen, die op een gegeven ogenblik uitriep: "Ik heb de hemelen gezien, ik heb de onderwereld gadeslagen en ik heb niets gevonden dat een werkelijk verschil betekent. Want in alles is er een leven, in alles is er een ervaren van het leven en in alles speelt tijd een rol." Dit is een van Swedenborgs opmerkingen die niet geregistreerd zijn; vermoedelijk schaamde hij zich er enigszins over omdat het toch niet helemaal in overeenstemming was met zijn denken en zijn filosofie en de belangrijkheid die hij dan toch aan al zijn belevingen toekende. Maar had hij eigenlijk geen gelijk?

Zolang er een wereld is waarin wij leven, is de beleving alleen in tijd mogelijk. Zodra wij ophouden

een bepaalde wereld te beleven, houdt de tijd voor ons op te bestaan. Daar ligt, dacht ik, de meest verborgen waarheid van alles. Dat ons beleven de tijd veroorzaakt voor ons, maar dat ons beseffen uiteindelijk de tijd opheft. Dan is er geen beleven meer, maar alleen nog een beseffen en erkennen.

Om de waarheid te vinden waarin je leeft, is altijd erg moeilijk. Een mens wordt gedreven door zoveel verschillende factoren, dat het bijna niet mogelijk is om ze allemaal op te sommen. Je hebt daar de genetische kwaliteiten, de omgevingsinvloeden, je hebt het systeem waarbinnen je leeft, je hebt de drijfveren die je uit vorige incarnaties hebt meegebracht en natuurlijk de remmingen.

Je hebt verwachtingen, de dromen, de doelen, die je toch ook weer vervreemden van datgene wat op dit ogenblik bestaat. Daarnaast zijn er nog duizend en een meer persoonlijke waarden te noemen.

Wij zijn verwijderd van de werkelijkheid door het feit, dat wij de tijd voortdurend beschouwen als iets waarin wij leven en werken. Wie van u zal zeggen: Ja, ik leef, maar ik ben natuurlijk dood ook. Dan zou men zeggen: Nou, ik ben gek. Of, als ze een hele slechte bui hebben zeggen ze: Ja, ik ruikt het.

Realiseer u even: als u hier leeft, bent u geestelijk bewusteloos; in uw eigen wereld kunt u alleen nog enigszins waarnemen en actief zijn, wanneer u op aarde slaapt en bovendien de droominvloeden niet zodanig sterk zijn, dat uw hele wezen daardoor overspoeld wordt. Dus u bent dood en u leeft tegelijk. Als u dadelijk hier dood bent, dan leeft u ergens anders voort. Maar datgene wat u geweest bent blijft in u voortbestaan,

Wanneer u terugkijkt is dat leven op aarde voor u – althans in delen – nog altijd waar; dat existeert nog. Gelijktijdig leeft u toch in een geestelijke wereld. Bent u dan dood in de geestelijke wereld en leeft u in de geestelijke wereld tegelijk? Wij maken een scheiding tussen de dingen, dat is misschien wel noodzakelijk. Want als je geen tegenstellingen hebt kun je niet beoordelen en als je niet kunt beoordelen, dan kun je weer niet denken. Als je niet kunt denken is het weer heel erg moeilijk om een besef zodanig te formuleren, dat je weet dat je het weet.

Maar hoeveel dingen weet u zonder te weten dat u het weet? Is het wel zo belangrijk dat we weten? Ik geloof, dat we tussen weten en beseffen zelfs nog een scheidslijn zouden kunnen treffen. Want diep in uzelf bent u een conglomeraat van al wat u geweest bent, daarbij is het u niet mogelijk om de geestelijke waarden uit te drukken. U kunt een geestelijke wereld niet vertalen in stoffelijke termen. Dientengevolge zult u deze ten hoogste als een soort duister tussen twee levensfasen ervaren. Maar al die levens berusten in u.

We lachen er misschien een klein beetje om als weer een dame beweert, dat zij in een vorig leven Cleopatra is geweest, terwijl, als je haar bekijkt je denkt: nou, het is waarschijnlijk de adder geweest. Maar er zijn mensen, die herinneringen hebben aan een tijd die allang voorbij is, maar die op het ogenblik door archeologen wordt opgedolven, zorgvuldig afgestoft en geïnterpreteerd. Er zijn mensen die door de straten van Ur en Uruk hebben gewandeld; er zijn mensen geweest die bij Peking zijn geweest toen het alleen nog een paleis was met een paar dienstwoningen er omheen.

Er zijn mensen geweest, die nog door het Amerikaanse vasteland hebben getrokken, toen er nog bijna geen stammen waren. Tijden dat de grote dieren, wanneer ze stervend waren, zich wegsleepten van de massa en dan heel vaak in asfaltputten terecht kwamen.

En die mensen leven vandaag. Waarom weten ze niets van gisteren? Omdat ze niet denken aan gisteren. Wanneer je doordringt tot de werkelijkheid die je bent, dan ben je een zeer complexe persoonlijkheid.

Er zijn wel eens mensen die zeggen: "Ja maar, ik ben ik." Maar als je naar binnen kijkt, is het een hele volksmenigte. En die zijn heus niet allemaal even netjes en even lekker geweest. Het ene leven ben je misschien een thug geweest en heb je rituele moorden gepleegd en ondertussen jezelf verrijkt. Misschien dat je een tijdje daarna een of andere Middeleeuwse heilige bent geweest. Wie zal het zeggen? Menige heiligverklaarde loopt op het ogenblik over deze wereld rond hetzij als steuntrekker, hetzij als staatsman of zakenman. Waarom niet? Die dingen vloeien in elkaar over.

De verborgen waarheid is, dat we niet alleen zijn wat we denken te zijn. We zijn datgene, wat we door het geheel van ons proces-van-beseffen ooit geweest zijn en zelfs wat we zullen zijn. Want in ons liggen de mogelijkheden, die bepalen zullen in welke vormen we nog zullen leven; door welke werelden we zullen trekken en waar we uiteindelijk tot stilstand zullen komen, zeggende: Nu besef ik alle dingen, ik behoef niet te weten, want ik ben deel.

De verborgen waarheid wordt door heel veel mensen gebruikt om daar een leer, zelfs een soort theologie of theocratie aan vast te knopen. Maar de waarheid is, dat wij niets anders kunnen zijn dan wat wij zijn. Niet alleen op dit ogenblik, maar wat wij in werkelijkheid zijn.

Wij zijn onveranderlijk, wij kunnen niet onszelf opwerken, behalve binnen de beperkingen van een enkel leven, waarin we bepaalde kwaliteiten kunnen aanscherpen en verder ontwikkelen.

Wat vandaag is gebeurd, is morgen niet voorbij, het blijft bestaan. De dingen die je verkeerd hebt gedaan, zijn deel van je wezen en blijven dat tot het einde der tijden en verder. De dingen die je volgens je besef goed hebt gedaan, zijn al even onvergankelijk. Maar ook de kleine dingen. De manier waarop u een kopje thee drinkt, de manier waarop u groet wanneer u een ander ontmoet; die kleine, onbelangrijke dingen zijn en blijven deel van wat u werkelijk bent. Daarom zijn de dingen belangrijk in die voege, dat we ze moeten proberen te beseffen en te beleven in hun volle waarde en intensiteit.

Onbelangrijk is wat we zijn. Belangrijk is hoe we het vanuit ons eigen bewustzijn waarmaken. Dat laatste helpt ons om eerst beter te begrijpen en juist door dit begrip terug te keren tot iets, dat dichter bij de waarheid, dichter bij de werkelijkheid ligt. Dan heeft het ook weinig zin om anderen te veroordelen, natuurlijk, je kunt er problemen van maken, zoals de man in Frankrijk met de naam, die hij aan een pop heeft ontleend, die nu voor vroegere daden moet worden beoordeeld en die op zijn beurt dan dreigt, dat hij duidelijk zal maken, hoe bepaalde "goede" vaderlanders eigenlijk helemaal fout geweest waren in de tijd, waarin hij zijn misdaden gepleegd zou hebben.

Het is een leuk spel. Maar kan Barbie veranderen wat hij is? Kan degene die verraad heeft gepleegd in de oorlogsjaren, ook al is hij nu misschien burgemeester of meer, ongedaan maken wat hij gedaan heeft? Wat deel is van je wezen is eeuwig. De waarheid is, dat we met onszelf moeten leren leven. Niet zoals we zouden willen zijn, maar zoals we zijn. De verborgen waarheid zegt ons ook, dat de kracht om dit te zijn en bewust door te maken in ons allen is gelegen. Je kunt je aan niets onttrekken. Maar je kunt in de aanvaarding van datgene wat je erkent als een onvermijdelijk deel

van je wezen en je persoonlijkheid, komen tot een aanvaarding van jezelf en van datgene wat in je leeft.

De verborgen waarheid is als dat bekende verhaal van de man die droomde over een schat en die uittrok om haar te vinden. Toen hij eindelijk iemand vond aan wie hij zijn droom vertelde, hij daar een antwoord op had, toen zij hij: "Ik heb gedroomd van een huisje en daar stond een boom bij en daar lag die schat." Dat was het huisje dat de man verlaten had om de schat te zoeken. Hij keerde er naar terug en hij vond de schat.

Heel veel mensen proberen weg te vluchten van datgene wat ze zijn. Maar de werkelijke schat, de waarheid, de verborgen waarheid, die is in jezelf en nergens anders te vinden. Geen openbaring kan u helpen om een waarheid te vinden, die meer bij het Goddelijke behoort, die duidelijker deel is van het Goddelijke en vrede brengt, dan datgene wat in u leeft.

Ik zit nu eigenlijk een beetje te preken. En preken is altijd verkeerd. Een preek is een leerrede en daar zitten twee dingen in die verkeerd zijn: een leer is namelijk een systeem. De rede moet deel uitmaken van een rede. Een rede die niet redelijk is, is niet aanvaardbaar. Een leerrede pretendeert dus samenhangen, die eigenlijk niet zijn weer te geven, omdat ze in een ieder persoonlijk leven. Maar als iemand dat niet beseft, kun je proberen om toch iets van die verborgen waarheid op de een of andere manier aan het licht te brengen.

Als het licht in u leeft, als de kracht in u is, dan kan niemand dat eruit halen. U kunt het alleen in uzelf ontdekken. Maar als u nu helemaal niet weet dat het er is, kan een ander misschien zeggen: zoek eens in jezelf. Dat probeer ik nu te doen.

Ik hoor mensen altijd praten over miljoenen jaren. Ze hebben kort geleden een nova gezien, die een paar miljoen jaar geleden is ontstaan. Ze hebben dus iets zien gebeuren wat al lang voorbij is. Ja, als je rekent in mensentermen hebben ze gelijk. Maar de ster die vergaat en de andere ster die geboren wordt, zijn ze niet een gelijktijdigheid? Is de wet van gelijk blijvende velden niet eerder een wet die zou moeten zeggen: Het geheel van alle verschijnselen is voortdurend aanwezig in de ene kracht, waaruit het geheel van alle verschijnselen bestaat. Elk verschijnsel is een waarneming, waarvan de kwaliteit en de waarde door de waarnemer wordt bepaald en niet door het wezen, want dat is oneindig,

Als je zo bezig bent zeg je: heeft het zin om die dingen te zeggen? Voor mij heeft het zin. Wanneer ik die dingen niet zou zeggen, zou ik iets verloochenen wat in mij bestaat, maar wat ik pas werkelijk kan aanvaarden als ik het op de een of andere manier ook naar buiten breng. Dan weet ik wel, dat wat ik doe niets anders is dan een kreet uitsturen en luisteren naar de echo ervan. Maar als ik die kreet niet slaak, blijft de waarheid in mij verborgen, dan wordt ze gewurgd omdat ik haar niet de vrijheid gun van de uiting.

Als dat voor mij zo is, neem ik aan dat dat voor u ook vaak zo zal zijn. Er zijn veel dingen, die kun je op de een of andere manier niet helemaal verwerken. Dan pot je ze in jezelf op. Zeker, dan blijft het naar buiten toe net of ze er niet zijn. Maar ze blijven in je bestaan.

Er is een theoloog geweest, die een keer heeft gezegd: "De zonde in je gedachten begaan, is even

ernstig als de zonde metterdaad begaan." Als die man gelijk heeft met de rest van de stellingen: de hemel en hel en alles wat daarbij hoort, dan heb ik medelijden met alle mensen. Want hoeveel moorden begaan de mensen elk jaar niet in gedachten? En als dat net zo erg is als wanneer ze het werkelijk doen, dan zijn er heel wat mensen die schuldiger zijn dan Hitler, geloof dat maar.

Ik zou zeggen: Wanneer je het in jezelf hebt, is het belangrijk dat je het zo probeert te uiten, dat het gelijktijdig voor jezelf aanvaardbaar is en dat je het beeld van je wereld, van je bestaan, niet zonder meer verstoort. Want als je je wereld verstoort, dwing je jezelf in een verandering die je nog niet kunt verwerken.

Onze groei, als ik het zo mag noemen, is een geleidelijk proces. In het begin aanvaarden we alleen de wereld en proberen we onszelf aan die wereld aan te passen, welke wereld het ook is. Laten we zeggen dat u in de hel komt. Zodra u dat ziet, zoekt u een satéstokje uit of een bourguignonvorkje en u gaat alle zielen die niet bestaan ermee te lijf, want dat hoort zo. Daarom leeft u in de hel. Op het ogenblik dat u zegt: Het hoeft voor mij niet, denkt u even: Ben ik het slachtoffer? U voelt dat misschien voor een ogenblik en daarna ontdekt u: Ik heb er geen deel meer aan; mijn hel bestaat niet meer.

Zo is het met uw wereld ook. Uw wereld geeft u veel dingen om naar te streven. Veel dingen waarvan ze zegt dat ze moeten zijn. De meesten van u proberen er aan te beantwoorden. Ze proberen . te leven volgens de normen van een wereld, die met hun wezen en hun innerlijk maar heel beperkt overeenstemt.

De waarheid blijft dan meestal verborgen.

Het is, dat niemand werkelijk aan die maatschappij kan beantwoorden. Daarom zitten kerken vol met mensen, die bidden om vrede en dan naar buiten gaan om ruzie te maken. Daarom zit de gemeenschap vol mensen die preken over naastenliefde en gelijktijdig de grootste egoïsten zijn die je je denken kunt. Wanneer je een beetje meer egoïst zou zijn, maar dan bewust, zou je misschien veel betere dingen kunnen doen voor je naaste. Want je kunt niet veranderen wat je bent. Je kunt het alleen zo uiten, dat je leert ermee te leven. Dat je leert om er wat van te maken, zelfs in een stoffelijk bestaan.

Er zijn mensen die zeggen: een ontwikkeling is niet denkbaar, een vrije wil bestaat niet. Zolang als ik denk dat ik een vrije wil heb, heb ik voor mezelf een vrije wil, of ze reëel is of niet. Wanneer ik denk dat er een noodlot is dat mij regeert, dan zal ik niet beseffen in hoeverre ik dat zelf veroorzaak en in hoeverre het onvermijdelijk is. Juist daarom moet ik proberen om wat in mij leeft een klein beetje uiting te geven, om het waar te maken. Dat is een van de redenen dat ik vanavond probeer, nu ik de kans heb, ik heb het onderwerp gekozen en niemand heeft geprotesteerd (daarvoor nog mijn dank) de dingen naar buiten te brengen die mijzelf bewegen. Dat is niet altijd mogelijk. Maar een enkele keer kun je op zoek gaan naar een verborgen waarheid en met verbazing iets van jezelf ontdekken.

Er zijn natuurlijk dingen, die je niet kunt omschrijven. Wanneer je een ogenblik de innerlijke eenheid met de kosmos beleeft, beleef je in feite niet een eenheid met die hele kosmos, maar met je werkelijke persoonlijkheid, met al wat je bent. Maar die waarheid kun je al niet meer omschrijven en dat is ons grote probleem.

De verborgen waarheid, zeggen de mensen, of, zoals in andere groepen: de verborgen naam van God. Of de heilige naam, die niet gezegd mag worden. Waarom niet? Omdat we bang zijn voor een verborgen waarheid? Omdat we bang zijn voor een God die reëel is, die werkelijk kenbaar en beleefbaar wordt? Zijn we bang voor de waarheid, omdat we dan onszelf niet meer kunnen bedriegen? Zijn we bang voor onze innerlijke werkelijkheid, omdat ze het ons onmogelijk zou maken verder te gaan zoals we altijd hebben gedaan? Het is maar een vraag.

In elke mens, zoals in elke ziel, elke geest, leven bepaalde harmonische beginselen. Waarom? Ik weet het niet. Maar ze zijn er. Er zijn mensen die hun hele bestaan – waar ze ook zullen zijn – ergens een melodie teweeg zullen brengen. De ene keer misschien in het bromzingend zeggen van een boeddhistische monnik en een volgende keer misschien met een instrument, een viool; een tijdje daarna misschien met kleuren of desnoods met een landschap, waar ze met vormen een bepaalde toon aan geven.

Er zijn mensen die kunnen niet anders dan zingen. Dan zeg je: Ja, die flierefluiters, die krekels, ze moeten toch begrip hebben voor de noodzaak van samenwerking, van saamhorigheid. Maar ze kunnen niet anders. Als ze dat wat ze werkelijk zijn, zo nu en dan naar buiten kunnen brengen, dan leven ze niet alleen maar in uw wereld, dan leven ze voor een ogenblik in hun eigen werkelijkheid. Dan zijn ze ontrukkt. Ontrukkt aan de schijnwereld; voor een ogenblik herboren in hun ware ik, in de beperkte uiting misschien van een tijdelijk voertuig.

Dat zijn dingen, daar kun je moeilijk over praten. Dat weet ik wel. Maar als er een verborgen waarheid bestaat, is het dan niet de waarheid die we voor onszelf verborgen houden? De waarheid die we proberen weg te sluiten alsof we het vat met Amontillado willen herschrijven en de geest van onze werkelijkheid in metselen in de diepste kelder waarover wij beschikken. Diep in ons onderbewustzijn opgesloten.

Maar wij zijn kracht, wij zijn waarlijke eigenschappen. Wij zijn manifestatie, ook al kennen we het geheel niet. Al kunnen we dat niet redelijk beleven of omschrijven als mens, als geest. Wij zijn werkelijkheid. Ons op die werkelijkheid beroepen is voor ons de mogelijkheid vinden om het antwoord te vinden op al wat we zijn in de wereld om ons heen, in alle werelden waarvan we deel uitmaken. De gehele kosmos.

Zeker, de wet van de gelijkblijvende velden; maar nu een beetje anders uitgedrukt. Wat er ook gebeurt in je bewustzijn, het evenwicht van je werkelijkheid blijft bestaan. Waar het één verkeerd gaat, daar zal het ander compenseren. In deze voortdurende compensatie blijft bewaard wat je bent tot het ogenblik dat de begrenzingen van het zijn worden opgeheven. Zelfs dan zul je nog zijn, maar niet meer als een afzonderlijkheid.

Ik weet niet of u het interessant vindt zo naar wat verborgen waarheid te zoeken. Maar in de oudheid hebben ze het gedaan en zelfs in de verre toekomst zal het nog geschieden. Want in ons is een onrust, in ons is iets wat naar buiten wil, of we het toelaten of niet. In ons leeft een werkelijkheid. De waarheid is en blijft: wat wij wezenlijk zijn kan niet veranderen. Het kan zich alleen van zichzelf bewust worden.

De waarheid, die we steeds weer proberen te verbergen voor onszelf: ik kan niet meer worden of

minder worden dan ik ben, maar ik moet beseffen wat ik ben. Laat ik dan beginnen met te beleven, innerlijk, wat ik ben. Opdat ik de uiting vind, waardoor ik eindelijk mijzelf getrouw kan zijn en zo aan de Schepper, Die me heeft voortgebracht

Nu kom ik met een Schepper. Lieve hemel, wat is er niet opgeschept over de Wil van de Schepper! Ik weet niet wat de Schepper is. Niemand weet het. Toch beleef ik Hem. Toch ben ik er deel van op de een of andere manier. Hoe kan ik dan meer zijn of minder zijn? Ik kan me er niet op beroepen. Ik kan me alleen beroepen op wat ik zelf in waarheid, in werkelijkheid ben. Ik kan me niet beroepen op de kracht van de Schepper zonder meer, maar alleen op dat deel van die kracht, dat zich in mij en voortdurend manifesteert wanneer ik het de kans geef.

De waarheid is, dat al zal ik duizend maal leven en sterven, ik eeuwig ben. Dat vanuit menselijk standpunt het IK onbegrensd is, hoezeer ik het ook in grenzen probeer in te passen. De waarheid is - verborgen of niet - dat achter alle schijn een waarheid schuil gaat en dat die waarheid altijd dezelfde zal zijn, omdat er voor elk IK maar een waarheid is. Een waarheid die bij het begin van het ontstaan in het wezen is neergelegd als werkelijke begrenzing en omschrijving, wat zich ontwikkelen zou tot een IK.

Daarmee heb ik u een paar gedachten voorgelegd. Als u wilt reageren kunt u dat doen. Ik heb het mijne gezegd.

- **Ja, ik zou wel graag willen reageren. Ik neem aan, dat voordat je een menselijk leven hebt gehad, je eerst eens een dierlijke vorm hebt gehad of zo.**

Ja.

- **Kan je je daarna weer in een andere vorm manifesteren als je dat wenst of nodig acht? Is dat mogelijk?**

Er was een klein kind. De eerste dagen werd het gereden in een kinderwagen. Toen werd het zo'n sportwagentje, zo'n trekwagentje, weet u wel. Toen werd het een driewieler. En het werd een fiets. Van een fiets werd het een motorfiets. Van een motorfiets werd het een auto. En ja, de auto reed wat te hard en toen werd het een begrafeniskoets. Het was steeds dezelfde mens. De voertuigen beperken de mogelijkheden van het IK misschien, maar ze veranderen de waarde ervan niet. U ziet, hoe eenvoudig het eigenlijk is.

Weet u, de verborgen waarheid is niet verborgen, tenzij wij ze voor onszelf verbergen. De werkelijkheid is menselijk gezien zo eenvoudig, dat ze niet geloofwaardig overkomt. Omdat er maar één Kracht is waar alles uit bestaat. Ook eenvoudig. Leef dan met die eenvoud. Probeer het eenvoudig in je leven te doen, probeer niet alle dingen voor jezelf te bemantelen. Als je in jezelf keert, aanvaard eenvoudig wat je in jezelf vindt. Laat het op je inwerken en probeer het niet te omschrijven. Dan zul je merken dat de verborgen waarheid voor jou niet langer verborgen is, omdat ze de werkelijkheid wordt waaruit je leeft.

Deel 2

De eerste spreker heeft zijn kosmische ei gelegd en dan wordt het een klein beetje moeilijk om er achteraan te komen. Zegt u maar waarover we gaan praten.

▪ Een eiersnijder.

Een eiersnijder? Nou kijk, een eiersnijder is ongeveer zoiets als de waarheid die een politicus behandelt: je valt namelijk in plakjes uit elkaar. Dat is goed voor de garnering, maar de oorspronkelijke samenhang en de levensvatbaarheid is meestal weg. Maar daar heb ik genoeg over gezegd.

▪ Of je steekt je kop in het zand.

Ah, daar zegt iemand: steek je kop in het zand. Dat is dus zoiets als een onderzoek van Staatswege. Die diepen de problemen altijd uit en steken hun kop in het zand voor hetgeen er intussen boven gebeurt. Laten we daar maar niet over praten. Dan ga ik maar op eigen houtje verder. Bent u van het houtje? Nou dat valt alweer mee. Kijk, er zijn heel veel mensen die zijn van het houtje en dan denken ze natuurlijk direct aan heiligheid en al wat daarbij hoort.

Nu is er een ding waar ik altijd bang voor ben. Weet u waarom? Ze hebben wel een heiligenschijn rond zich, maar ze zijn schijnheilig. Als ze dan nog van het houtje zijn, dan doen ze me denken aan een geestelijke saté waar Christus en economische belangen om en om in plakken zijn opgestoken om eindelijk boven een houtskoolvuur zacht geroosterd te worden tot ze een smakelijke, malse vroomheid kunnen voortbrengen. Maar dat mag je natuurlijk niet zeggen. Dus laat ik het ook maar niet doen.

Waarom zou ik ze aanvallen? De kerken doen zoveel goeds, nietwaar? Als u alleen ziet wat de Paus doet voor het vreemdelingenverkeer! Welke . kan daar tegenop? Als we kijken naar wat al die mensen zo in de loop der tijden hebben gedaan namens het geloof, dan zou ik zeggen: de hele wereld zou er vandaag anders uitzien als ze het niet geloofd hadden. Het mooie van het geloof is dus eigenlijk, dat ze hetgeen ze prediken wel geloven, maar het geloof wel gebruiken om datgene te doen, waarin ze als Christen niet zouden mogen geloven.

Ja, u zit daarvan te kijken, maar het is waar. Het is hetzelfde met spiritisten. U denkt misschien dat dat alleen met christenen het geval is. Kijk maar een beetje uit. Een spiritist is iemand, die zegt: Het werkelijke leven begint pas na de dood. Daar is hij dan ook voortdurend mee bezig, behalve als hij zich zorgen maakt over zijn rekening. En dat is juist het enige wat niet meegaat. Ik vind dat een beetje gek.

Er zijn ook van die mensen, die voelen zich eigenlijk pas gezond als ze mooie kleren aanhebben. Ik zou zeggen: als wat er onder zit niet deugt, heb je aan mooie kleren ook niks.

Zo is het met een geweten ook trouwens. Je had het wel geweten, maar je had het anders gedaan, dat zegt het geweten dan. Eigenlijk is het geweten niet veel anders dan een dressuurproef, waarin

kerk en maatschappij de zweep van de hel en de boete laten klinken, opdat u zult springen op een wijze, waar u natuurlijkerwijze niet voor bent aangelegd.

Dan vind ik eigenlijk, dat er een Jack London-verbond zou moeten komen tegen een dergelijke wijze van maatschappelijke conditionering. Deze man liet zien, dat dieren in een natuurlijke staat – zolang je ze als mens benadert – een buitengewoon interessant dierlijk schouwspel kunnen opvoeren. Toen heeft hij gezegd: dan moet je ze ook niet dressereren.

Als je hetzelfde tegen mensen, over mensen zou zeggen, komen ze onmiddellijk met heiligheid, goede wil, maatschappelijkheid, zakelijkheid of solidariteit of dergelijke naar voren.

Trouwens, weet u wat solidariteit is? Solidariteit is het recht dat je ontleent aan het bestaan van anderen, om hen eisen te stellen die jij zelf nooit zult kunnen vervullen. Dat is solidariteit. Het betekent: we moeten het samen doen, want alleen kan ik het niet. Jullie hebben het wel niet nodig, maar als jullie nu voor mij zorgen, dan zal ik heel misschien weleens meedoen als jullie mij nodig hebben.

Ik vind dat allemaal van die mooie begrippen. De hele wereld is eigenlijk vol gekke dingen, als je het zo bekijkt.

Er is zoiets als de verkeersagent. De hele dag is hij bezig om een ander te bekeuren. Dan heeft hij haast om naar huis te gaan en overschrijdt hij de maximumsnelheid heel rustig in zijn eigen wagen, want hij weet, dat zijn collega's hem kennen. Ondertussen heeft hij heel veel bonnen uitgedeeld.

Het is toch wel vreemd, tegenwoordig gaat alles met bonnen. Als u naar een winkel gaat, krijgt u dan een bon? Nou, als u fout parkeert ook. Het enige wat ze nog niet hebben geleerd bij de Staat is, dat ze bij de bonnen zegeltjes moeten geven. Dat noemen ze klantenbinding, nietwaar. Als je tegenwoordig fout geparkeerd hebt, zetten ze de wagen op slot, ze slepen hem weg, dat kan ook. Als je nu elke keer die mensen een paar zegeltjes geeft en na een aantal zegeltjes zouden ze kunnen fout parkeren zonder een boete te betalen, dat zou toch ideaal zijn? Zoiets van: ik ben er bijna aan toe, laat hem maar staan.

Dat is precies hetzelfde als die verkeerslichten. Ik vind die verkeerslichten uit den boze. Weet u waarom? De meeste ongelukken gebeuren als die dingen knipogen. Dat komt omdat een automobilist een knipoog eerder ziet dan een rood licht.

Een voetganger vind ik ook zoiets. Voetgangers, ja, dat is een van de uitstervende rassen. Een voetganger is iemand, die geen wielen kan vinden om zijn voeten te vervangen. Een voetganger denkt ook: ik ben een heer in het verkeer. "Heer" ziet hij dan als afkorting van heerser, dus steekt hij over en daar veroorzaakt hij blikschade, als hij geen blikschade veroorzaakt, dan veroorzaakt hij beenbreuken en botbreuken. Daardoor helpt hij aan het in stand houden van de geneeskundige diensten, die uit sociaal opzicht toch onmisbaar zijn.

Alles in de wereld heeft zijn betekenis. Hoeveel regels kent u die u regelmatig overtreedt? Altijd kaartje afgestempeld in de tram? Dus bang voor een eventuele boete? Je hebt gelijk hoor. Want als die kans er niet in zit, zou de helft van de mensen zeggen: nou ik zal daar gek zijn. Hebt u nooit de

vuilnisbak buiten gezet voordat het mocht? Dat soort dingen. Hebt u nooit eens een keer, als de afrekening onjuist was in uw voordeel, gedacht: nou ja, ze hebben me ook wel eens te veel gerekend, laat maar. Ik noem maar een paar dingen.

Eigenlijk doen we alle dingen mis om de doodeenvoudige reden, dat we vinden dat er zoveel mis is in de wereld, dat er best nog een beetje bij kan. Daarom gaat er in de wereld zoveel mis. Er zijn ook heel veel mensen in de wereld die zeggen: Het is helemaal niet zo erg als je eens een onwaarheid vertelt. Dat ben ik helemaal met ze eens. Maar op den duur zijn er zoveel onwaarheden, dat de waarheid voor leugen wordt gehouden, dat wel.

Neen, voor mij is het hele leven eigenlijk een kwestie van kijken naar de achtergronden. Kijkt u wel eens naar de achtergronden? Ik ken heel veel mensen die dat doen. Vooral als er op de voorgrond niets te zien is.

Maar de achtergronden van het leven zijn die eigenlijk niet de honger van iedereen om een beetje gelukkiger te zijn dan een ander?

Dat is nou juist het beroerde. Want als je gelukkiger wilt zijn dan een ander, is er altijd wel iemand aan wie je je kunt spiegelen en dan voel je je ongelukkig, Als je gewoon gelukkig probeert te zijn met jezelf en denkt: laat een ander zijn eigen geluk maar hebben, dan ben je gelukkig omdat je niet meer ongelukkig bent, omdat een ander gelukkig is. Dat is dan een geluk voor degene die gelukkig is, maar het is natuurlijk een ongeluk voor degene, die alleen maar gelukkig is als hij door anderen benijd wordt.

Op die manier is het hele leven gebouwd uit een soort collage. Een collage van alle dingen die op zich goed zijn, maar die zo aan en op elkaar geplakt zijn, dat ze niet meer deugen.

Ik vind dat altijd zo leuk. Dan is men weer bezig met iets. Er zal wel weer een land zijn waar de mensen in nood zijn. Dan zie je kindertjes met hongerbuikjes. Wat ze niet laten zien, zijn de bestuurders: die hebben ook dikke buiken; maar niet van de honger. Ze laten je niet zien wat er fout gaat. Ze laten je alleen zien, waar jij voor mag opdraaien. Maar als je er voor opdraait, dan zeggen de mensen die het fout hebben laten gaan: Nou, laat rustig verder fout gaan, want wij worden er beter van.

Als je naar de achtergrond kijkt, dan is het eigenlijk de zelfzucht van een aantal groeperingen. Je zou in vele gevallen kunnen zeggen van de mensen die aan het bewind zijn, die zakelijke belangen hebben en dergelijke, als je het allemaal bij elkaar telt. Eigenlijk wordt er heel veel ellende veroorzaakt door betrekkelijk weinig mensen en ze laten ontzettend veel mensen opdraaien voor de gevolgen. Dat is natuurlijk onredelijk.

Neem nou die kwestie van de aan Iran geleverde wapens. Dan zegt men: Ja maar, dat is een politieke zaak, dat is allemaal onredelijk. Neen, maar het ging om de oliebelangen. Als je de Ayatollah eens een beetje lijmt, dan zit er misschien een litertje olie extra in. Dat klinkt rot, maar het is wel waar.

Op precies dezelfde manier zijn ze in een bepaald land bezig om de guerrilleros, die weer terug willen naar de oude orde, van wapens te voorzien. Dacht u nou werkelijk dat dat was vanwege de

democratie? Het gaat niet vanwege de democratie, het gaat vanwege een aantal mijnen plus nog andere belangen, die die bepaalde staat altijd heeft gehad. Ze zijn die invloed toevallig kwijt geraakt. Ze willen die terug. Dan komt er dadelijk misschien een enorme hongersnood of er komen andere rampen en dan komen ze bij u met kindertjes met hongerbuiken. Dan mag u proberen om de rotzooi op te lossen, terwijl zij rustig verdergaan met het leveren van wapens aan degenen die dit veroorzaakt hebben.

Ik vind het eigenlijk een onredelijke wereld. Neem nou de hele kwestie van de kernkoppen. (kernkoppen worden veroorzaakt door punthoofden.) Dan zijn ze bezig over al die dingen want ze willen een beetje het evenwicht houden. Maar wat is dat evenwicht? Ben je daar al achter? Dat is doodgewoon: wij kunnen jullie doodmaken. Maar wij weten dat jullie het ook kunnen en daarom zullen we alleen met conventionele wapens vechten.

Net zoiets als indertijd het mosterdgas. Toen ze eenmaal ontdekt hadden waar Abraham de mosterd haalt, met dat gas, toen dachten ze bij zichzelf: als we daar weer aan beginnen zijn we in de aap geloged. We willen, als we oorlog voeren, er nog iets aan overhouden. Dus: conventie. Dus gebruiken ze het niet. Maar ze zijn er wel een tijd mee bezig geweest.

Het is heel gek, als het gaat over het milieu zijn ze niet thuis. Als je kijkt hoeveel er op het ogenblik nog wordt geloosd, alleen al in de Rijn, dan is de naam het tegendeel van wat het water is. Dan hoor je al die mensen zeggen: Ja maar, eigenlijk zijn het economische belangen. Dan blijft het een vieze zaak. De rotzooi moeten we kwijt. Onze producten willen we verkopen. We moeten ons inkomen houden, want indirect is het inkomen van de concerns ook het inkomen van de Staat. En de Staat heeft zijn inkomen nodig om al die diensten te betalen, die ze aan de burger verleent tegen een kostprijs die veel hoger ligt dan het op zich waard is.

Nederlandse specialisten liggen in conflict met de ziekenhuizen. Wie worden er ziek van? De patiënten. Dat vind ik schitterend. Die mensen worden in hun inkomen gesneden. Nou ja, het is natuurlijk wel zo, dat ze eigenlijk veel meer verdienen dan hun diensten gezien het gemiddeld inkomen van de Nederlander waard is. Maar ze zijn er aan gewend, dus, moeten ze het ook hebben. Als ze het niet hebben, doen ze zondagsdienst. Wat doen ze op zondag? Dan gaan ze naar de kerk. Dus ik vermoed, dat de kerken voorlopig vol zitten met specialisten.

Het is een beetje gemeen om er zo over te bazelen. Wat ik nu probeer te laten zien is de belachelijkheid. De maatschappij is een beetje belachelijk. Iedereen heeft het over de morele, de geestelijke waarde, de sociale verantwoordelijkheden en niemand trekt zich er iets van aan.

Nu heeft mijn voorganger, als ik het goed begrepen heb, een preek gehouden over de werkelijkheid die u zelf bent. Kijk naar de wereld en herken uzelf. Aanwezigen uitgezonderd natuurlijk. Want u bent allen feilloos goede mensen. U bent geestelijk bewust, anders zou u hier niet komen.

U grinnikt zich in stilte bewusteloos, terwijl u zich toch een beetje ergert. Dit bewijst uw veelzijdigheid. Dus u telt daar natuurlijk niet mee. U doet nooit de dingen anders dan u weet dat u ze zou moeten doen. De glimlach van herkenning, die hier door het publiek heen giechelt, maakt duidelijk dat we hier zitten op een punt waar men zich, ondanks zichzelf, toch een beetje herkent.

Als je mens bent moet je nooit met idealen lopen. Een ideaal is een droombeeld. Het kan een beeld van een droom zijn, maar het blijft een droom. Als je het probeert waar te maken, keert het altijd in zijn tegendeel.

Er zijn mensen die een hemel op aarde willen scheppen voor anderen. Als je ziet wat een nachtmerrie dat is geworden, dan is dat niet te geloven. Laten we het zo zeggen: die mensen zijn drakendoders. Ze willen al die draken, die de mensheid bedreigen, van het kapitalisme, het socialisme en wat er voor ismen nog meer zijn, doden. Als u daar aan meewerkt zult u ontdekken, dat uiteindelijk de draak op de troon zit.

Er zijn in de wereld nooit zo veel mensen anti nazi geweest, die zelf nazistische ideeën er op na houden, dan sedert die tijd dat dit onheilzame denken van meerwaardigheid vaste voet zette in een land dat uiteindelijk gewend was meerwaardigheden bij anderen te herkennen door te buigen.

Ik vind het altijd een beetje belachelijk, ook een beetje bedenkelijk. Als ik zo kijk naar de wereld denk ik ook: ja mensen, wat maak je je toch vaak druk om dingen die de moeite niet waard zijn. Omdat je je er zo druk over maakt, kom je er niet toe dingen te doen die de moeite waard zouden zijn. Het is heel vaak eenvoudig om de dingen goed te doen. Maar dan moet je gewoon uitgaan van het standpunt dat je een doel hebt, dat voor een ander goed is en dat je kunt waarmaken zonder de ander geweld aan te doen.

Er is een hele tijd geweest dat een dokter zo iets was als een verbeterde medicijnman. Hij kwam met een zwart tasje, een glimlach en een koude stethoscoop en nadat hij met zijn komst de hele familie verlost had van de verantwoordelijkheid van de ziektes sprak hij welwillende en bemoedigende woorden, gaf pillen die al dan niet werkzaam waren en beloofde de volgende dag of na een paar dagen terug te komen. Zo kwam hij aan een aardig inkomen.

Maar als je dan vroeg: Dokter, wat heb ik? Dan gaf hij een antwoord dat niemand kon verstaan en over het algemeen was er een grafoloog nodig om zijn recepten te ontcijferen. Vandaar ook, dat apothekers vroeger een cursus grafologie moesten volgen.

Heel veel mensen, die op het ogenblik leiding geven aan de wereld, aan mensen of aan kleine gemeenschappen, hebben precies diezelfde karakteristieken. Ze komen welwillend binnen, nemen verantwoordelijkheden op zich, ze kijken naar de moeilijkheden, ze zeggen, dat het heus wel meevalt en dat het op te lossen is en dat ze nog wel eens een keertje terugkomen. (tegen betalen, maar dat zeggen ze er niet bij). Dan gaan ze heen en u blijft met het verheerlijkte gevoel, dat het nu in orde komt. Per slot van rekening zijn er heel veel mensen die zeggen: Het zou hier eens een beetje beter moeten gaan. Er zou eens een regering moeten, die meer durft dan Lubbers durft. We zouden een Thatcher moeten hebben. Nou ja, Thatcher in Nederland, dat wordt Albert Heyn met haar op zijn tanden. Laten we eerlijk zijn, dat bestaat gewoon niet.

Wat we nodig hebben zijn niet mensen die alles bepalen en regelen, wat we nodig hebben zijn mensen die het mogelijk maken beter te leven met minder regels. Dat is voor uw eigen leven eigenlijk ook precies hetzelfde.

Hoe meer leefregels u hebt, hoe moeilijker u het heeft. Hoe minder leefregels u er op na houdt, hoe

meer u leeft vanuit het ogenblik en de mogelijkheden van het ogenblik, hoe beter u het maakt.

Hebt u wel eens opgemerkt, dat mensen die een strikt dieet houden maagklachten krijgen als ze een keer zondigen? Anderen houden geen dieet, die houden zich daar helemaal niet mee bezig, die vreten maar. Hebben die last van maagkwalen? Neen, ze worden alleen te dik. Op esthetische gronden besluiten ze dan toch maar te gaan vermageren en dan kunnen ze ook niet meer alles verdragen.

Zo is het in het leven ook: als je gewend bent een beetje voor jezelf op te komen, kun je heel wat nemen in de wereld. Maar juist de mensen die zeggen: Ja maar, wij moeten niets "nemen", die worden onverdraagzaam. Hebt u dat weleens opgemerkt? Hoe meer de mensen denken dat ze voor u moeten opkomen, hoe minder ze verdragen dat u anders denkt dan zij zouden willen. Waarom eigenlijk? Een mens moet leven met zichzelf. Nou weet ik wel, het is rot-gezelschap, daar niet van. Maar je zal het toch moeten leren.

Elke mens heeft in zichzelf meer romans zitten dan er in een hele bibliotheek staan. Elke mens heeft in zichzelf meer melodieën dan Hilversum 3 ooit kan uitbraken. Elke mens heeft in zichzelf meer dromen en idealen om niet één maar twintig levens mee bezig te blijven. En ieder mens heeft zijn eigen gevoel van schoonheid of toepasselijkheid. Maar wat zeggen ze? Wie daaraan begint zal wel gek zijn. Het levert niet op.

Omdat ze alleen maar dingen doen die wat opleveren, leven ze dus op een manier, waardoor ze zelf steeds ongelukkiger worden. Er zijn maar weinig mensen in staat datgene te doen, wat ze werkelijk willen en daar dan ook nog in de ogen van anderen een redelijke verdienste aan over te houden. Maar daar gaat het niet om. Het gaat erom dat je doet wat er in je leeft.

Als ik de hele wereld zo bekijk, zie ik dat er maar heel weinig mensen zijn die in staat zijn te begrijpen, wat het betekent om van binnenuit te leven. Gewoon gelukkig te zijn op jouw manier. Elke keer weer jezelf innerlijk kracht te geven, daardoor tot rust te komen en vanuit die rust naar de wereld te kijken en dan zeggen: Nou wereld, kom maar op, ik kan je aan!

Toch is het waar. Het gekke is, als je het denkt, kun je het vaak nog ook. Maar de meeste mensen zijn altijd een beetje dubieus, want je moet rekening houden met zoveel factoren.

Ik denk aan een medicus, die ontdekte dat hij door een paranormaal genezer van een kwaal genezen kon worden, waar zijn vakgenoten geen raad mee wisten. Toen ze hem vroegen: "Is die man een paranormaal genezer" zei hij: "Nou, paranormaal, abnormaal zijn z'n methoden wel. Maar in mijn geval bij wijze van uitzondering waarschijnlijk waren ze doeltreffend. "

Kijk, dat is nu echt het beeld van iemand die wel beter weet, die het heeft ervaren, maar die op de een of andere manier zegt: Met die waarheid kan ik niet leven. Terwijl deze zelfde dokter - als hij zich had bezig gehouden met deze zaak - het geleerd kon hebben. Er zijn dokters die het geleerd hebben om met paranormale krachten ook te werken.

Dat vind ik nou zo vreemd: er zijn heel veel mensen die zeggen: "God? Bah." Waarom? Omdat ze niet in God geloven? Misschien geloven ze er wel een klein beetje in. Anders zeggen ze: Nou ja, ik

weet het eigenlijk niet. Maar ze zeggen “bah” om de doodeenvoudige reden dat iedereen het zegt. Als diezelfde mensen zouden zeggen: God, nu ja, laat ik eens kijken of ik wat kracht in me heb. Misschien vind ik wel iets wat er op lijkt; en als ze daarmee zouden leren leven en werken, dan zou het ze veel beter gaan.

Een atheïst is dus iemand die innerlijk de Daios beleeft, maar dat staatkundig onaanvaardbaar vindt. Je komt dus tot de conclusie: mensen, we zouden veel meer terug moeten naar de innerlijke eenvoud. Dan bedoel ik helemaal niet dat je simpel moet worden. Ze hebben in Engeland een mooi liedje: Simple Simon says .... Een spelletje is dat. Dan zegt hij iets (Simon) en dan moet iedereen dat zeggen, dan moet iedereen dat doen.

Het is gemeen om het te zeggen, maar dat doet me dan denken aan de Paus. Een schitterende man, hoor, daar gaat het niet om. Een uithoudingsvermogen waar ik respect voor heb. Dat zingen konden ze lang niet allemaal, zijn voorgangers. En hij gaat nooit voor het zingen de kerk uit. (had ik niet mogen zeggen ...) Hij heeft dat hele spelletje altijd gespeeld met zijn gelovigen; Simple Simon says .... En als ze dan zeggen: Waarom heeft hij het gezegd? Dan zegt hij: de Heilige Geest.

Wat is de Heilige Geest? De Heilige Geest is de Geest die niet vaardig wordt over diegenen die in zijn naam spreken. Juist, moet je goed onthouden. In jezelf is het een begeesting. Er zijn ogenblikken, dat je het gewoon weet en dat je niet weet, waarom je het weet. Maar je weet het. Als jij het weet, moet jij het doen.

Maar er zijn mensen die denken: Nou weet ik en dan zal ik een ander vertellen wat die moet doen. Dan komen ze er zelf niet aan toe en is de Geest allang weer weg. Wat blijft er over? As. Alles, waaruit de Geest weg is, omdat die tot een voorschrift is gemaakt, is niet veel anders dan verbrande rotzooi: as. Dan leven de mensen daar een hele tijd toch gelukkig mee, want ze denken: Het is wel as, maar het komt van de Heilige Geest. Dan komt de Dood en die roept: Hier komt de asman. Daar zit je dan zonder al die rommel. Het is een schone omgeving, maar je voelt je er niet meer thuis.

Dat is net zo als met de mensen, die zich zo bewust buiten de maatschappij plaatsten. Zij sliepen op de roosters van de Metro of onder de Seinebruggen. Zij hadden maar twee dingen waarvoor ze leefden: de esprit van de goedkoopste wijn en voor de rest het idee dat ze zich niet hoefden te wassen en dat ze maar gewoon deden wat ze wilden. Op die manier konden ze hun leven indelen. Er waren mensen, die werden er heel wijs mee en gelukkig. Er waren ook een stelletje bij, die gewoon niet aan een lichte sfeer konden wennen, om de eenvoudige reden dat het er heel kleurig, heel helder en rein is. Ze zeiden: zo schoon wil ik niet zijn. Nou, zeiden ze, dan ga je een eindje naar beneden, er zijn nog wel een paar zaaltjes in het duister. Vervelend misschien, maar waar.

We moeten gewoon proberen om van binnenuit te leven en om dat zo netjes en schoon mogelijk te doen. Dat betekent gewoon: vind rust in jezelf, werk vanuit de rust en de kracht in jezelf en wat een ander daarvan denkt zal jou een zorg zijn. Want als je je zorgen maakt over dat wat een ander denkt, denk je niet meer over dat wat je werkelijk bent. Dientengevolge doe je datgene, wat je niet werkelijk kunt, dan neem je verantwoordelijkheden op je, die je niet werkelijk kunt dragen, met als gevolg, dat je bang bent te erkennen wat je bent.

Er zijn toch ook leuke dingen bij. Wat zei God ook weer tegen Mozes? Zei Hij: “Ha, die Moos?”

Helemaal niet. Ofschoon het een Jiddische God was, laten we dat niet vergeten. Hij zei: "Ik ben die Ik ben." En ik zeg ook: Ik ben die ik ben, want ik besta. Ik ben die ik ben en dat, wat ik ben, ben ik omdat ik ben. En zijnde wat ik ben maak ik waar wat ik ben, omdat ik ben die ik ben waar is in wat ik ben. (Taalkundig juist!) Het lijkt ingewikkeld, maar dat is het niet. Je kunt met weinig woorden vaak heel veel zeggen.

Maar dat, wat ik vanavond zou willen zeggen - en nu maak ik het niet zo lang meer - is dit: Wanneer je denkt dat de wereld fout is, zeg: Wat kan het me schelen, ik zoek in mijzelf. Wanneer je denkt, dat de mensen niet deugen, zeg: Ach, wat heb ik met die mensen veel gemeen. En zoek in jezelf.

Als je denkt: Ik kan dit leven niet meer aan, keer diep in jezelf en je vindt de Kracht niet alleen om te leven, maar ook om er wat van te maken. Want als je werkelijk de moed hebt om diep in jezelf eenvoudig de Kracht te zoeken, de rust te zoeken die in je bestaat, dan kun je de hele wereld aan; dan kun je de dood, dan kun je alle sferen aan. Maar zolang je het buiten jezelf zoekt, zul je de vrede in jezelf vergeten en door het vergeten van die vrede zul je onvrede scheppen voor anderen.

Zo, dat was nog een kleine pil om te overdenken. Ik heb verschillende dragees uitgereikt op het ogenblik. Ik hoop dat ze naar binnen zijn gekomen en dat het niet voor menigeen een laxermiddel voor hatelijkheid is geworden.

We gaan nu sluiten. U mag nog een paar onderwerpen geven en dan hang ik aan die kapstokken nog even een improvisatie op.

▪ **Pinokkio   Brandbom   Wortel**

Willy Wortel schiet Pinokkio een brandbom aan en dan is toch de legende van het atoomgeweld ontstaan. Want aan de draden voortgetrokken preekt Pinokkio het volk: verdedig u met alle wapens. Want uw vijand heeft een dolk. En als u dan - het kan mij niet bommen - uiteindelijk naar de hel toegaat, vergeet dan niet, dat vriendelijk lachend, daar reeds uw atoombom staat. Pinokkio, laat je bespelen. Maak jezelf tot karikatuur van wat mensen moeten zijn, van wat mensen moeten velen. Want jezelf zijn is zo duur.

Pinokkio, ook zonder draden kun je eigen wegen gaan, maar dan moet je leren wel om al die krachten te weerstaan, die je zeggen hoe te lopen, hoe te gaan en hoe te zijn. Pinokkio, wees jij jezelf, dan blijft meteen je neus ook klein.

En zoekt u dan in al die zaken naar de werkelijkheid van vuur, naar een achtergrond van leven, en hebt u in het nachtelijk uur, uitgeput haast van uw streven, een ogenblik uzelf niet meer herdacht, u hebt een vuur, een kracht beleefd dan, zoals geen bom heeft voortgebracht. Want in u staat het neergeschreven: uw leven is de eeuwigheid. En uit die eeuwigheid te leven, dat geeft pas smaak van werkelijkheid.

En daarmee ben ik uitgerijmd. Want uiteindelijk, woord aan woord gelijkmd, geeft conclusies, deze maal niet ongerijmd. Wilt u werkelijk heel goed leven, wees vooral geen marionet. Wees uzelf, weet te leven, terwijl u op het leven let. En uit uzelve voortgekomen, leeft in u dan ook een droom, waarin u één met Kracht kunt wezen, één met God en zonder schroom. En hebt u zo uw tijd van leven op

aarde eindelijk volbracht, u kunt dan rustig opwaarts wieken als deel reeds van de lichte kracht, waarin de sferen zijn geschreven, waarin de werkelijkheid bestaat, Waarin u dan zonder vergeten, dat wat u waart, toch achterlaat.

Nou ja, u ziet wat je zo kunt zeggen met een paar woorden, niet veel meer. De werkelijkheid in alle dingen spiegelt het zich voortdurend weer. En als je uit de werkelijkheden zelf tot werkelijkheid eens wordt, dan schiet je waar je ook bent of leeft nooit en te nimmer meer te kort.

En als er iets is wat ik u wens, dan is het dit: en hiermee bereik ik dan de grens en moet ik langzaam afscheid nemen u nemen. Ik heb op mijn manier mijn best gedaan. Ik moet u danken, want u hebt geduldig, soms ook wat geërgerd, al mijn grollen ondergaan. Maar achter alles ligt de waarheid. De achtergrond van werkelijkheid is de Kracht diep in uw wezen, die heeft u altijd voort geleid.